

Asia C-454/23**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

18.7.2023

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Dioikitiko Dikastirio Diethnous Prostasias (Kypros)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

19.6.2023

Kantaja:

K.A.M.

Vastaaja:

Kyproksen tasavalta

Pääasian kohde

Kanne, jolla pääasian kantaja riitauttaa Anatheoritiki Archi Prosfygonin (pakolaisvalvontaviranomainen, Kypros) 30.7.2019 tekemän päätöksen, jolla hylättiin hänen hallinnollinen valituksensa Ypiresia Asyloun (turvapaikkaviranomainen, Kypros) 12.4.2019 tekemästä päätöksestä, jolla peruutettiin turvapaikkaviranomaisen hänelle myöntämä pakolaisasema.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

Direktiivin 2011/95/EU 14 artiklan 4 kohdan a alakohdan tulkinta unionin primaarioikeuden ja kansainvälisen oikeuden valossa – SEUT 267 artikla

Ennakkoratkaisukysymykset

1) Voidaanko vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista

suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle 13.12.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/95/EU (uudelleenlaadittu) 14 artiklan 4 kohdan a säännöksiä, joissa säädetään, että pakolaisasema voidaan peruuttaa, jos on perusteltua syytä olettaa, että kyseinen henkilö on vaaraksi suojeluvaltion turvallisuudelle, tulkita SEUT 78 artiklan 1 kohdan, pakolaisten oikeusasemaa koskevan Geneven yleissopimuksen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 18 artiklan, jossa määrätään oikeudesta turvapaikkaan, valossa siten, että niissä sallitaan pakolaisaseman peruuttaminen pakolaisen aiemman käyttäytymisen tai väitettyjen toimien perusteella, jotka ovat tapahtuneet ennen hänen saapumistaan suojeluvaltioon ja suojeluvaltion ulkopuolella ja joita ei katsota käyttäytymiseksi, joka muodostaa pakolaisaseman poissulkemisen perusteen, kun otetaan huomioon pakolaisten oikeusasemaa koskevan Geneven yleissopimuksen 1 artiklan F kohdan määräykset ja direktiivin 2011/95/EU 12 artiklan poissulkemista koskevat säännökset, joissa nimenomaisesti täsmennetään syyt, joiden perusteella voi olla poissuljettua, että henkilölle voidaan myöntää pakolaisasema?

2) Mikäli [ensimmäiseen kysymykseen] vastataan myöntävästi, onko 14 artiklan 4 kohdan a alakohta tällä tavoin tulkittuna perusoikeuskirjan 18 artiklan ja SEUT 78 artiklan 1 kohdan mukainen, kun niissä määrätään muun muassa, että [unionin] johdetun oikeuden on oltava sopusoinnussa Geneven yleissopimuksen kanssa, kun sen 1 artiklan F kohtaan sisältyy poissulkemislauseke, joka on muotoiltu tyhjentävästi ja jota on tulkittava tiukasti?

3) Miten käsitettä ”vaaraksi sen jäsenvaltion turvallisuudelle” tulkitaan direktiivin 2011/95/EU 14 artiklan 4 kohdan a alakohdan soveltamisen yhteydessä, kun otetaan huomioon, että Geneven yleissopimuksen 33 artiklan 2 kohdassa tähän samaan käsitteeseen vetoamiselle asetetut edellytykset ovat erittäin tiukat ja että tällä on vakavia seurauksia pakolaiselle, jolta pakolaisasema peruutetaan? Voiko tähän artiklaan sisältyä riskinarviointi, joka liittyy väitettyihin toimiin tai käyttäytymiseen ennen saapumista suojeluvaltioon? Viittaako käsite ”vaaraksi sen jäsenvaltion turvallisuudelle” direktiivin 2011/95/EU 14 artiklan 4 kohdan a alakohdan yhteydessä pakolaisen toimiin tai käyttäytymiseen, jotka eivät ole tapahtuneet kyseisessä valtiossa?

Asian kannalta merkitykselliset kansainvälisen oikeuden säännöt

Genevessä 28.7.1951 allekirjoitettu pakolaisten oikeusasemaa koskeva yleissopimus (jäljempänä Geneven yleissopimus): 1 artiklan F kohta

Asian kannalta merkitykselliset unionin oikeuden säännökset ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö

Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus: 78 artiklan 1 kohta

Euroopan unionin perusoikeuskirja (jäljempänä perusoikeuskirja): 18 artikla

Kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä 26.6.2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/32/EU (EUVL L 180, s. 60): johdanto-osan 49 ja 50 perustelukappale ja 2 artiklan o alakohta

Vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle 13.12.2011 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/95/EU (uudelleenlaadittu) (EUVL 2011, L 337, s. 9): 12 artiklan 2 kohta ja 14 artiklan 4 kohta

Tuomio 9.11.2010, B ja D (C- 57/09 ja C- 101/09, EU:C:2010:661), tuomio 4.4.2017, Fahimian (C- 544/15, EU:C:2017:255), tuomio 14.5.2019, M ym. (Pakolaisaseman peruuttaminen) (C- 391/16, C- 77/17 ja C- 78/17, EU:C:2019:403), tuomio 6.10.2020, La Quadrature du Net ym. (C- 511/18, C- 512/18 ja C- 520/18, EU:C:2020:791), tuomio 6.10.2021, W.Ż. (Ylimmän tuomioistuimen ylimääräisen valvonnan ja julkisten asioiden jaosto – Nimittäminen) (C- 487/19, EU:C:2021:798) ja tuomio 22.9.2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság ym. (C- 159/21, EU:C:2022:708)

Asian kannalta merkitykselliset kansallisen oikeuden säännökset

Vuonna 2000 pakolaisista annettu laki (O peri Prosfygon Nomos tou 2000, N. 6(I)/2000): 6A §:n 1, 1 A ja 2 momentti

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä pääasiassa

- 1 Kantaja saapui 29.12.2018 Kyproksen tasavallan alueelle laittomasti miehitettyjen alueiden kautta. Hän haki 10.1.2019 kansainvälistä suojelua. Kantajaa haastateltiin 18.1.2019 ja 20.3.2019 hakemuksen käsittelyä varten hänen ollessaan säilössä.
- 2 Grafeio Katapolemisis tis Tromokrateias (terrorisminvastainen virasto, Kypros) lähetti 28.1.2019 turvapaikkaviranomaiselle luottamuksellisen kirjeen, jossa tuotiin esille, että kantaja on vaarallinen.
- 3 Tutkittuaan kantajan hakemuksen turvapaikkaviranomainen päätti tunnustaa hakijan pakolaiseksi. Turvapaikkaviranomaisen päällikkö kuitenkin hylkäsi hakemuksen pakolaisista annetun lain 6A §:n 1 momentin c kohdan perusteella, jonka mukaan ”pakolaisasema peruutetaan, jos päällikkö – katsoo, että asianomainen henkilö on perustelluista syistä vaaraksi tasavallan turvallisuudelle”.
- 4 Turvapaikkaviranomaisen päätöksessä eriteltiin yksityiskohtaisesti väitteet, joihin kantaja oli turvapaikkahakemuksensa eri vaiheissa vedonnut. Ne jaettiin seuraaviin kolmeen keskeiseen perusteeseen: i) Kantaja on Marokon kansalainen, ii) kantaja on uskonnolliselta vakaumukseltaan ateisti ja iii) kantajalla on väitetysti

pelko siitä, että hän joutuu ateistisen vakaumuksensa vuoksi vainotuksi, jos hän palaa Marokkoon.

- 5 Arvioituaan hakijan henkilökohtaista uskottavuutta ja tutkittuaan riippumattomasti tietoja Marokon tilanteesta uskonnollisten tapahtumien osalta sekä ateistien ja muiden vähemmistöjen kohtelusta yhteiskunnassa turvapaikkaviranomainen hyväksyi kantajan väitteet kaikkien keskeisten perusteiden osalta.
- 6 Pakolaisista annetun lain 6A §:n 1 momentin c kohdan nojalla ja ottaen huomioon Tmima Archeiou Plithysmou kai Metanastefsisin (väestö- ja muuttorekisterivirasto, Kypros) ja Tmima Katapolemisis Egklimatosin (rikostorjuntaosasto, Kypros) kirjeen, jossa kantajan mainitaan olevan Kyproksen yhteiskunnalle ja turvallisuudelle vaarallinen henkilö, turvapaikkaviranomainen päätti kuitenkin peruuttaa kantajan pakolaisaseman.
- 7 Turvapaikkaviranomaisen kirje kantajan hakemuksen hylkäämisestä annettiin kantajalle tiedoksi 16.4.2019.
- 8 Kantaja teki hallinnollisen valituksen pakolaisvalvontaviranomaiselle, joka teki 30.7.2019 päätöksen, jossa se vahvisti turvapaikkaviranomaisen päätöksen ja totesi, että kantaja oli osoittanut täyttävänsä pakolaisaseman tunnustamisen edellytykset uskonnollisista syistä. Ottaen kuitenkin huomioon, että kantajaa pidettiin Kyproksen yhteiskunnalle ja turvallisuudelle vaarallisena henkilönä, kyseinen viranomainen katsoi, että hän ei ansainnut pakolaisaseman tunnustamista ja että tästä syystä hänen pakolaisasemansa olisi peruutettava pakolaisista annetun lain 6A §:n 1 momentin c kohdan ja 6A §:n 1A momentin nojalla.
- 9 Kantaja nosti 14.10.2019 kanteen Dioikitiko Dikastirio Diethnous Prostasisissa (kansainvälisen suojelun hallintotuomioistuin, Kypros) ja vaati, että edellä mainittu pakolaisvalvontaviranomaisen päätös kumotaan.
- 10 Kantaja, joka oli säilössä, vapautettiin 24.2.2020 sen jälkeen, kun hänen habeas corpus -hakemuksensa oli hyväksytty Anotato Dikastiriassa (ylin tuomioistuin (Kypros)).
- 11 Kantajan asianajaja vaati 21.4.2021, että unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetaan SEUT 267 artiklan mukainen ennakkoratkaisupyyntö, joka koskee useita kanteen liitteessä esitettyjä kysymyksiä.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

- 12 Kantajan mukaan unionin tuomioistuimelle olisi esitettävä ennakkoratkaisupyyntö sen määrittämiseksi, voidaanko direktiivin 2011/95/EU 14 artiklan 4 kohdan alakohdan säännöksiä, joiden mukaan pakolaisasema voidaan peruuttaa, jos on perusteltua syytä olettaa, että pakolainen on vaaraksi suojeluvalltion turvallisuudelle, tulkita siten, että niissä sallitaan pakolaisaseman peruuttaminen pakolaisen aiemman käyttäytymisen tai väitettyjen toimien perusteella, jotka ovat

tapahtuneet ennen hänen saapumistaan suojeluvaltioon ja suojeluvaltion ulkopuolella ja joita ei katsota käyttäytymiseksi, joka muodostaa pakolaisaseman poissulkemisen perusteen ja jota ei myöskään voida sisällyttää Geneven yleissopimuksen 33 artiklassa tarkoitettuun aiempaan käyttäytymiseen ennen suojeluvaltioon saapumista.

- 13 Jos vastaus edellä esitettyyn kysymykseen on myöntävä, kysytään, laajennetaanko tällaisella tulkinnalla niiden tapausten tyhjentävää luetteloa, joissa pakolaisaseman poissulkeminen on Geneven yleissopimuksen mukaan sallittua.
- 14 Kyproksen tasavalta suosittelee turvapaikkaviranomaisen (jäljempänä vastaaja) välityksellä, että kanne hylätään. Se väittää, että mikään SEUT 267 artiklassa määrätyistä edellytyksistä ennakkoratkaisukysymyksen saattamiselle unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi ei täyty ja että etenkin ei täyty edellytys siitä, että kansallisen oikeuden mukaista muutoksenhakumahdollisuutta ei ole.
- 15 Vastaaja katsoo, että direktiivin 2011/95/EU 14 artiklan 4 kohdan a alakohta on yksiselitteinen ja että nyt esillä olevassa asiassa sovelletaan joka tapauksessa kyseisen direktiivin 14 artiklan 5 kohtaa. Lisäksi pakolaisista annetun lain 6A § on yhdenmukaistettu edellä mainitun direktiivin kanssa ja siinä sallitaan pakolaisaseman peruuttaminen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelyn aikana. Vastaaja väittää myös, että kantaja ei voi pyytää unionin tuomioistuinta tutkimaan johdettua oikeutta suhteessa kansainväliseen oikeuteen vaan ainoastaan suhteessa perussopimukseen ja primaarioikeuteen.
- 16 Lisäksi vastaaja väittää, että käsitettä ”vaaraksi sen jäsenvaltion turvallisuudelle” on tulkittu unionin oikeudessa ja että kansalliseen turvallisuuteen liittyvät asiat kuuluvat jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan.
- 17 Vastaajan mukaan kantaja pyytää kanteessaan selvittämään kansallisen ja unionin lainsäädännön yhteensopivuutta koskevia kysymyksiä, mikä ei kuulu unionin tuomioistuimen toimivaltaan.
- 18 Vastaaja toteaa myös, että unionin lainsäädännön yhteensopivuus Geneven yleissopimuksen kanssa, mitä toinen ennakkoratkaisukysymys koskee, ei kuulu SEUT 78 artiklan soveltamisalaan ja että kolmas ennakkoratkaisukysymys ei ole merkityksellinen tämän asian kannalta.
- 19 Vastaaja huomauttaa myös, että koska unionin säännöksen tulkintaa koskevaa oikeuskäytäntöä on olemassa, ennakkoratkaisupyynnön esittäneellä tuomioistuimella ei ole velvollisuutta saattaa ennakkoratkaisukysymystä unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, koska se viivästyttäisi asian käsittelyä ja asianmukaista oikeudenkäyttöä.
- 20 Kantaja huomauttaa, että vaikka ennakkoratkaisukysymysten esittäminen jätetään pyynnön esittäneen tuomioistuimen harkintavaltaan, se on tarpeen ratkaisun antamiseksi erityisesti direktiivin 2011/95/EU säännösten tulkinnasta SEUT:n ja

Geneven yleissopimuksen määräysten valossa, koska jälkimmäinen on koko yhteisen eurooppalaisen turvapaikkapolitiikan perusta.

- 21 Kantaja väittää lisäksi, että edellytys siitä, että asiassa ”ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta”, koskee tapauksia, joissa tuomioistuin, jonka ratkaisuihin ei saa hakea muutosta, pyytää ennakkoratkaisua, eikä nyt esillä olevan kaltaisia tilanteita, joissa tämä on mahdollista. Lisäksi kantaja selventää, että ”unionin tuomioistuimen tehtävänä on esittää ennakkoratkaisupyyntöä esittäneelle kansalliselle tuomioistuimelle sellaiset unionin oikeuden tulkintaan liittyvät seikat, jotka saattavat osoittautua tarpeellisiksi pääasian ratkaisemiseksi, ottaen samalla huomioon ennakkoratkaisupyyntöön sisältyvät mainittuun pääasiaan sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä ja siihen liittyviä tosiseikkoja koskevat tiedot” (tuomio 6.10.2021, W.Ż. (Ylimmän tuomioistuimen ylimääräisen valvonnan ja julkisten asioiden jaosto – Nimittäminen), C- 487/19, EU:C:2021:798, 78 kohta).
- 22 Viitaten vastaajan väitteeseen, jonka mukaan toisella ennakkoratkaisukysymyksellä pyritään selvittämään Euroopan unionin oikeuden yhteensopivuutta Geneven yleissopimuksen kanssa, kantaja väittää myös, että SEUT 78 artiklan 1 kohdassa määrätään itsessään, että yhteisen turvapaikkapolitiikan on oltava Geneven yleissopimuksen mukaista. Se viittaa myös unionin tuomioistuimen asiaa koskevaan oikeuskäytäntöön (tuomio 14.5.2019, M ja H (Pakolaisaseman peruuttaminen), C-391/16, C-77/17 ja C-78/17, EU:C:2019:403), jossa unionin tuomioistuin on lausunut osittain direktiivin 2011/95/EU yhteensopivuudesta Geneven yleissopimuksen kanssa. Kantaja korostaa myös, että näillä ennakkoratkaisukysymyksillä on tarkoitus tulkita Euroopan unionin oikeutta eikä kansallista oikeutta tai kansallisen oikeuden yhteensopivuutta unionin oikeuden kanssa.
- 23 Käsitteen ”vaaraksi sen jäsenvaltion turvallisuudelle” osalta kantaja väittää, että unionin tuomioistuin on kyllä tulkinnut kyseistä termiä useaan otteeseen mutta aina kunkin tapauksen olosuhteet ja tosiseikat huomioon ottaen, mistä johtuen direktiivin 2011/95/EU 14 artiklan 4 kohdan a alakohdan soveltamisalassa on edelleen tulkinnallinen aukko. Kantaja huomauttaa myös, että vastaajan väitteet ovat ristiriitaisia siinä, että kyseinen käsite kuuluu yhtäältä jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan mutta toisaalta sitä on jo tulkittu unionin oikeudessa.
- 24 Vastaaja toteaa edellä esitetyn johdosta, että Geneven yleissopimuksen 33 artiklaa ei voida soveltaa käsiteltävässä asiassa, koska kantajaa vastaan ei näytä olevan voimassa maastapoistamismääräystä ja koska kantajalla on oleskeluoikeus siihen saakka, että hänen kanteensa on ratkaistu, ja näin ollen ei ole merkityksellistä arvioida, onko kyseinen artikla yhteensopiva direktiivin 2011/95/EU 14 artiklan 4 kohdan a alakohdan kanssa.
- 25 Vastaaja täsmentää, että sellaista unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä on jo olemassa, jossa on selvitetty kansainvälisen suojelun peruuttamista koskevan oikeuden yhteensopivuutta ja sitä, onko Geneven yleissopimusta rikottu, ja vetoaa

näkemyksensä tueksi unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön. Ensinnäkin vastaaja nojautuu käsitteen ”vaaraksi yleiselle turvallisuudelle” osalta 4.4.2017 annettuun tuomioon Fahimian (C-544/15, EU:C:2017:255) ja julkisasiamies M. Szpunarin ratkaisuehdotukseen Fahimian (C-544/15, EU:C:2016:908, 47–79 kohta) ja toiseksi 14.5.2019 annettuun tuomioon M. ym. (Pakolaisaseman peruuttaminen) (C-391/16, C-77/17 ja C-78/17, EU:C:2019:403, 105–112 kohta) tukeakseen kantaansa, jonka mukaan Geneven yleissopimuksen 33 artikla ei ole ristiriidassa johdetun oikeuden eikä siten myöskään primaarioikeuden kanssa. Vastaaja viittaa myös julkisasiamies M. Watheletin ratkaisuehdotukseen M ym. (C-391/16, C-77/17 ja C-78/17, EU:C:2018:486, 95–103 kohta), joka koskee direktiivin 2011/95/EU 14 artiklan 4 kohdan yhteensopivuutta perusoikeuskirjan 18 artiklan ja SEUT 78 artiklan 1 kohdan kanssa.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyynnön perusteista

- 26 Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen mukaan osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että tosiseikat, jotka johtivat päätökseen peruuttaa kantajan pakolaisasema, liittyvät näyttöön kantajan aiemmasta käyttäytymisestä ja/tai toimista ennen hänen saapumistaan Kyproksen tasavaltaan.
- 27 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin ottaa huomioon unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön, johon kantaja viittaa ja joka ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen mielestä osoittaa, että samankaltaisia kysymyksiä on esitetty muidenkin asioiden yhteydessä, mutta toteaa, ettei pääasian kanteessa esitettyihin erityiskysymyksiin ole toistaiseksi vastattu.
- 28 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin viittaa erityisesti 14.5.2019 annettuun tuomioon M ym. (Pakolaisaseman peruuttaminen) (C-391/16, C-77/17 ja C-78/17, EU:C:2019:403). Kyseisessä asiassa ennakkoratkaisua pyytäneet tuomioistuimet ovat esittäneet unionin tuomioistuimelle kysymyksiä siitä, vastaavatko direktiivin 2011/95/EU säännökset, joiden nojalla jäsenvaltiot voivat peruuttaa pakolaisaseman tai jättää sen myöntämättä, Geneven yleissopimukseen sisältymätöntä lakkautus- tai poissulkemislauseketta. Unionin tuomioistuimelta tiedusteltiin, ovatko direktiivin 2011/95/EU riidanalaiset säännökset päteviä perusoikeuskirjan ja SEUT:n määräysten valossa, joiden mukaan unionin turvapaikkapolitiikan on oltava Geneven yleissopimuksen mukaista.
- 29 Unionin tuomioistuin katsoi, että direktiivin 2022/95/EU säännökset, jotka koskevat pakolaisaseman peruuttamista ja epäämistä vastaanottavan jäsenvaltion turvallisuuden tai sen yhteiskunnan suojeluun liittyvistä syistä, ovat päteviä. Unionin tuomioistuin totesi, että pakolaisaseman peruuttaminen tai sen myöntämättä jättäminen ei merkitse sitä, että henkilö, jolla on perusteltu syy pelätä vainoa alkuperämaassaan, menettäisi pakolaisaseman tai Geneven yleissopimuksessa tähän asemaan liitettyt oikeudet, mikä viittaa siihen, että

Geneven yleissopimuksessa tarkoitettu pakolaisten oikeusaseman käsite olisi erotettava direktiivissä 2011/95/EU määritellystä pakolaisaseman käsitteestä.

- 30 Tuomiossaan unionin tuomioistuin totesi ensiksi, että direktiivillä 2011/95/EU otetaan käyttöön unionin oma pakolaisten suojelujärjestelmä, mutta se perustuu kuitenkin Geneven yleissopimukseen ja sen tarkoituksena on varmistaa, että yleissopimusta noudatetaan täysimääräisesti. Unionin tuomioistuin selvensi tässä yhteydessä, että jos kolmannen maan kansalaisella tai kansalaisuudettomalla henkilöllä on perusteltu syy pelätä vainoa alkuperä- tai asuinmaassaan, hänet on luokiteltava pakolaiseksi direktiivissä 2011/95/EU ja Geneven yleissopimuksessa tarkoitettulla tavalla riippumatta siitä, onko tämä saanut virallisesti pakolaisaseman direktiivissä 2011/95/EU tarkoitettulla tavalla. Unionin tuomioistuin totesi tältä osin ensinnäkin, että direktiivissä 2011/95/EU ”pakolaisasemalla” tarkoitetaan pakolaisominaisuuden muodollista tunnustamista jäsenvaltiossa, ja toiseksi, että tunnustaminen on pakolaisuutta koskevan ominaisuuden osalta toteava eikä konstitutiivinen toimenpide.
- 31 Unionin tuomioistuin huomautti edelleen, että direktiivissä säädetyt pakolaisaseman peruuttamisen ja epäämisen perusteet vastaavat Geneven yleissopimuksen mukaisia palauttamisperusteita. Unionin tuomioistuin korosti, että vaikka tapauksissa, joissa edellä mainittuihin perusteisiin vetoamisen edellytykset täyttyvät, pakolainen voi Geneven yleissopimuksen soveltamisen vuoksi menettää suojelun, jonka palauttamiskielto maahan, jossa hänen henkeään tai vapauttaan voidaan uhata, tarjoaa, direktiiviä on tulkittava ja sovellettava yhdenmukaisesti perusoikeuskirjassa vahvistettujen oikeuksien kanssa, jotka sulkevat pois mahdollisuuden palauttamiseen tällaiseen maahan. Näissä olosuhteissa unionin tuomioistuin katsoi, että siltä osin kuin direktiivissä 2011/95/EU säädetään vastaanottavan jäsenvaltion mahdollisuudesta turvallisuutensa ja yhteiskuntansa suojelun turvaamiseksi peruuttaa pakolaisasema tai jättää se myöntämättä, vaikka Geneven yleissopimuksessa sallitaan täsmälleen samoista syistä pakolaisen palauttaminen valtioon, jossa hänen henkeään tai vapauttaan voidaan uhata, unionin oikeudessa säädetään asianomaisille pakolaisille Geneven yleissopimuksessa vahvistettua laajemmasta kansainvälisestä suojelusta.
- 32 Unionin tuomioistuin katsoi myös, että pakolaisaseman peruuttaminen tai sen myöntämättä jättäminen ei johda siihen, että henkilö, jolla on perusteltu syy pelätä vainoa alkuperämaassaan, menettää pakolaisaseman. Tämä johtuu siitä, että vaikka tällaisella henkilöllä ei ole – tai ei enää ole – kaikkia oikeuksia ja etuja, jotka direktiivissä annetaan pakolaisaseman saaneille henkilöille, hänellä kuitenkin on joukko Geneven yleissopimuksessa määrättyjä oikeuksia tai hän säilyttää nämä oikeudet. Unionin tuomioistuin päätteli näin ollen, että direktiivin riidanalaiset säännökset ovat Geneven yleissopimuksen sekä niiden perusoikeuskirjan ja SEUT:n määräysten mukaisia, joissa edellytetään kyseisen yleissopimuksen noudattamista.

- 33 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin viittaa erityisesti kyseisen tuomion 79, 80 ja 81 kohtaan.
- 34 Unionin tuomioistuin katsoi 9.11.2010 antamassaan tuomiossa B ja D (C-57/09 ja C-101/09, EU:C:2010:661), että kyseisessä asiassa riidanalaiset poissulkemisperusteet (12 artiklan 2 kohdan b ja c alakohta) oli tarkoitettu seuraukseksi aikaisemmin tehdyistä toimista, ja huomautti, että mikä hyvänsä vaara, jota pakolainen saattaa tällä hetkellä aiheuttaa kyseiselle jäsenvaltiolle, voidaan ottaa huomioon, mutta ei 12 artiklan 2 kohdan nojalla vaan ainoastaan 14 artiklan 4 kohdan tai 21 artiklan 2 kohdan nojalla.
- 35 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin viittaa erityisesti kyseisen tuomion 100–105 kohtaan.
- 36 Edellä esitetyn perusteella se katsoo, että ennakkoratkaisukysymykset on esitettävä unionin tuomioistuimelle.

TYÖASIAKIRJA